

PLA GENERAL DE LA COL·LECCIÓ

Document actualitzat pel Servei de Biblioteques el novembre de 2019 i Aprovat per la Comissió General d'Usuaris del Servei de Biblioteques en data 9 de juliol de 2020

El Servei de Biblioteques de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) en el seu pla estratègic 2019-2022, exposa com les biblioteques de la UAB contribueixen a l'assoliment dels objectius de la comunitat universitària proporcionant serveis amb valor afegit i recursos de màxima qualitat, tant en entorns digitals com en espais físics que faciliten l'aprenentatge, la recerca i la cocreació.

La missió del Servei de Biblioteques de la UAB s'acompleix a través de la gestió de biblioteques temàtiques i territorials tal com queda definit en el seu Reglament.

La col·lecció és un instrument clau del Servei de Biblioteques. Mitjançant la correcta gestió dels seus processos, les biblioteques treballen per oferir informació de qualitat i alineada amb les necessitats dels usuaris. Precedida per una llarga trajectòria de cooperació, la gestió dels fons ha de tenir el seu encaix i desenvolupament dins del sistema universitari català.

1. Objectius

Aquest document serveix com a marc de referència per al desenvolupament i gestió dels fons documentals necessaris per assolir els objectius docents i d'investigació que es duen a terme a la UAB. Els equips de treball de l'àmbit de Gestió de la Col·lecció vetllen per la seva adequada aplicació.

2. Desenvolupament de la col·lecció

La col·lecció comprèn tots els recursos documentals de la UAB, independentment del suport material, del lloc on estiguin dipositats o de la partida pressupostària a partir de la qual hagin estat adquirits, d'acord amb el que estableix el [Reglament del Servei de Biblioteques](#), art, 1.

La col·lecció ha de ser prou ampla per donar suport als programes acadèmics i de recerca i prou flexible per adaptar-se als nous models d'aprenentatge, a la diversificació de suports i accessibilitat dels documents, i a les noves formes de publicació. Cal tenir en compte les noves realitats pressupostàries i els nous usos dels espais de la biblioteca.

2.1. Línies que orienten l'estratègia de col·lecció

- **Conèixer i satisfer les necessitats dels usuaris per al seu aprenentatge**

A les biblioteques hi ha disponible la bibliografia recomanada per part del professorat que apareix a les guies docents de les assignatures. Anualment es vinculen les referències bibliogràfiques amb el catàleg, oferint als estudiants un accés molt ràpid als documents, alhora que es facilita que qualsevol usuari pugui veure si un títol ha estat recomanat per algun docent de la UAB.

Les desiderates i peticions són altres canals pels quals s'obté informació directa de les necessitats dels usuaris. Així mateix, es vetlla per donar suport als nous models de docència que afavoreixen el treball i la descoberta de l'alumnat de forma dirigida però autònoma.

- **Oferir els continguts necessaris per al desenvolupament de les línies de recerca prioritàries a la universitat**

Per adaptar la col·lecció a les línies de recerca que s'estableixen a la universitat es revisa quins són els documents científics amb més impacte en cadascuna de les línies definides i s'hi facilita l'accés, per tal que els investigadors tinguin al seu abast les novetats més destacades del seu àmbit d'una manera ràpida.

- **Col·laborar amb consorcis i altres entitats**

La col·lecció està formada per tots els recursos que mitjançant diverses eines es posen a l'abast de tota la comunitat universitària.

El treball cooperatiu a través de consorcis i de convenis amb altres universitats i institucions ens permet donar millors serveis. En aquest sentit, es fan acords i aliances dins el marc del sistema universitari català, i així disposem de col·leccions adequades que permeten l'enriquiment mutu entre les diverses institucions que en formen part.

El Servei de Biblioteques de la UAB és membre de ple dret del [Consorti de Serveis Universitaris de Catalunya \(CSUC\)](#) això permet oferir serveis com el [PUC](#) (Préstec consorciat) o el préstec in situ, augmentant la col·lecció disponible, alhora que ofereix la possibilitat de dipositar continguts a repositoris com: [TDX](#), [Recercat](#), [MDC](#), [RACO](#) i [MDX](#).

- **Rendibilitzar el pressupost i analitzar l'ús dels continguts**

A partir de l'anàlisi d'ús dels continguts, tant electrònics com analògics, es distribueix el pressupost de forma racional i s'estableixen col·laboracions amb diferents col·lectius de la UAB. Internament s'aconsegueix gràcies a la comunicació entre biblioteques d'un mateix àmbit temàtic, i a l'anàlisi de les dades estadístiques que hi ha disponibles. A més, les compres consorciades dins l'àmbit del CSUC ofereixen millors condicions econòmiques i de gestió per a la institució.

Finalment, es treballa per aconseguir patrocinis amb organitzacions externes a la universitat per a projectes determinats.

- **Oferir continguts singulars i/o de l'entorn proper**

Com a institució vinculada a un territori concret, es creen sinergies amb entitats i particulars de l'entorn, per tal d'oferir accés i visibilitat a tots els continguts específics que constitueixen col·leccions especials i úniques.

- **Garantir una disponibilitat adequada**

S'ofereixen els continguts amb el format més apropiat en cada cas (físic o consulta en línia), tenint en compte diversos factors: nombre d'usuaris interessats, cost, condicions d'adquisició i/o tipus d'accés o funcionalitats.

- **Adequar-se a les noves formes d'aprenentatge**

Els models d'aprenentatge estan canviant i les biblioteques s'han d'adaptar a aquestes noves necessitats oferint materials que permetin la interacció, el debat i la creació. Per tant, es treballa per crear espais polivalents equipats amb les eines necessàries i els recursos materials que facilitin un aprenentatge actiu.

- **Treballar per a l'accés obert i la preservació**

El [Dipòsit Digital de Documents](#) de la UAB (DDD) és l'eina a partir de la qual es recopila, gestiona, difon i preserva la producció científica, docent i institucional de la universitat alhora que recull documents digitalitzats que formen part de les col·leccions de les biblioteques de la UAB o que les completen. El DDD compta amb un [Reglament](#) que regula el seu funcionament. La [Comissió de l'Accés Obert](#) és l'organisme assessor per al desplegament de les polítiques d'accés obert a la universitat.

Seguint les directrius de la [Política institucional d'Accés Obert de la Universitat Autònoma de Barcelona](#), el Servei de Biblioteques de la UAB treballa proactivament per recollir la producció científica dels membres de la comunitat universitària en format electrònic i fer-la accessible al DDD. Mereixen una atenció especial els documents que s'han de publicar en accés obert per requeriment de l'organisme finançador o de la legislació vigent.

Es vetlla perquè els treballs de fi de grau i treballs de fi de màster derivats de l'activitat acadèmica dels estudiants que cursen les titulacions de la UAB siguin incorporats al repositori institucional seguint les [licències recomanades](#) per la UAB.

2.2. Formes d'adquisició

Les biblioteques de la UAB utilitzen diferents vies d'adquisició:

Les modalitats habituals són: **compra**, **subscripció**, **intercanvi**, i **donatiu** per als quals s'aplica el *Procediment per a l'acceptació de donatius*.

En casos determinats les biblioteques de la UAB obtenen documentació a través de **convenis** amb entitats o particulars per a la cessió i/o donació del seu fons documental. També ho fan amb **dipòsits a llarg termini**, en aquesta modalitat excepcional s'acorda el dret a un ús temporal de determinat material que s'emmagatzema a la pròpia universitat. S'utilitza per a fons especials i fons personals i hauran de ser acceptats per la Comissió d'usuaris corresponent d'acord amb el que disposa el [Reglament del Servei de Biblioteques](#), disp. add. 1.

També s'han incorporat nous models d'adquisició que ofereixen els proveïdors quan resulten beneficiosos per a augmentar la qualitat de la col·lecció, com la selecció basada en l'evidència (EBS) l'adquisició basada en l'ús (PDA) i altres.

3. Fons especials

Estan formats per documentació singular i de gran rellevància i constitueixen, per la seva especificitat, una valuosa eina per a la recerca i la docència de la universitat. Per tal de maximitzar la seva qualitat i rendibilitat, es fa necessària la participació activa del professorat vinculat a cada àmbit .

En molts casos, conscients del valor d'aquests fons, de la necessitat de la seva preservació, i de la seva difusió, les biblioteques estableixen projectes de digitalització, fent-los accessibles a través del DDD.

3.1 Fons local de la UAB

El Fons Local comprèn les publicacions de la pròpia universitat, fons que fan referència a la UAB i tesis presentades a la UAB, gestionats per la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General d'acord amb el que disposa el [Reglament del Servei de Biblioteques](#), art.7. Un gran percentatge d'aquests fons es troba accessible en línia al DDD i, complementàriament, es troben també en altres repositoris com [TDX](#) (Tesis Doctorals en Xarxa) en el cas de les tesis, o [Recercat](#) pels treballs de final de màster i projectes de final de carrera.

3.2 Cartoteca General

Col·lecció especialitzada en documentació geogràfica: cartografia i fotografia aèria en especial.

3.3 Hemeroteca General

Col·lecció de premsa i revistes d'informació general, d'abast nacional, local i internacional, gestionada per la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General.

3.4 Reserva

Col·lecció de fons bibliogràfics i documentals de la universitat anteriors a l'any 1900 i fons especialment valuosos, gestionada i ubicada a la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General d'acord amb el [Reglament del Servei de Biblioteques](#), art. 7. Excepcionalment, es podrà acordar que alguns documents de reserva formin part de les col·leccions d'altres biblioteques.

3.5 Fons personals i institucionals i col·leccions especials

Les biblioteques de la UAB han rebut importants donacions de material per part d'intel·lectuals i estudiosos de diverses branques del coneixement, pertanyents o no a la comunitat universitària. Aquests llegats estan constituïts per diferents tipus de materials (correspondència personal, biblioteques privades, dossiers ...) i conformen un fons diferenciat i singular. Algunes biblioteques també han creat col·leccions especials en base a documents propis molt específics. Aquests fons rellevants són d'utilitat per a la recerca i la docència de la universitat, però també són d'interès per a investigadors externs.

4. Processament tècnic de la col·lecció

El procés tècnic dels documents que formen part de la col·lecció de les biblioteques UAB s'organitza a través del sistema integrat de gestió bibliotecària compartit amb la resta de biblioteques universitàries públiques de Catalunya.

Els documents allotjats en els diversos dipòsits digitals són descrits segons els requeriments de cadascun dels programes que els gestionen.

5. Finançament i responsabilitat de la selecció

En base a l'assignació dels pressupostos, les biblioteques gestionen els recursos dedicats al manteniment de la col·lecció de referència, la bibliografia recomanada i la col·lecció bàsica d'interès general.

6. Política de preservació, emmagatzematge i retirada

La gestió de la col·lecció requereix establir criteris de preservació, emmagatzematge i retirada des de l'inici de l'adquisició dels materials.

6.1 Preservació

La preservació estableix uns criteris mínims per a tota la documentació i s'extrema en alguns continguts com la producció científica de la UAB, la col·lecció local i les col·leccions especials i fons personals. La secció de reserva i altres col·leccions especials són objecte de mesures de conservació més específiques.

La preservació no afecta únicament els formats anomenats analògics, els documents digitals també són objecte de preservació. El Servei de Biblioteques de la UAB ha elaborat la [Política de preservació del Dipòsit Digital de Documents de la UAB \(DDD\)](#) per facilitar i garantir l'accés, a mig i llarg termini, als seus continguts digitals.

6.2 Emmagatzematge i retirada

L'avaluació de la col·lecció es fa de manera continuada seguint la *Guia per a l'avaluació i l'esporgada del fons documental del Servei de Biblioteques de la UAB* que estableix els criteris bàsics i la destinació dels fons esporgats. El material de baix ús és traslladat periòdicament al magatzem cooperatiu [GEPA](#).

7. Plans de col·lecció específics

Les biblioteques elaboraran els plans específics que considerin necessaris per tal de contribuir al compliment efectiu dels objectius d'aquest pla, seguint el mateix esquema però desenvolupant únicament aquells punts que recullin una especificitat concreta.

8. Seguiment i revisió dels plans de col·lecció

Tant el Pla General de la Col·lecció com els plans específics han d'estar sotmesos regularment a seguiment i revisió per tal de mantenir-los actualitzats a mesura que canvien els plans d'estudi i que evolucionen la docència i la recerca de la Universitat.

El seguiment de tots els plans es farà periòdicament, d'acord amb els indicadors establerts en cada pla.

La revisió del pla es farà cada quatre anys, coincidint amb l'abast cronològic del [Pla Estratègic del Servei de Biblioteques de la UAB](#). La periodicitat de revisió dels plans específics quedarà fixada en cadascun d'ells.

En casos excepcionals i a petició dels respectius responsables es podran efectuar revisions extraordinàries.

➤ Indicators

Es duran a terme les anàlisis i les estadístiques necessàries per tenir informació i control sobre l'ús i el desenvolupament de la col·lecció.

➤ Responsabilitat de l'aprovació

- Pla General de la Col·lecció
  - Comissió General d'Usuaris del Servei de Biblioteques de la UAB
- Plans específics que afectin un conjunt de biblioteques
  - Direcció del Servei de Biblioteques de la UAB, previ informe de les comissions d'usuaris corresponents
- Plans específics de biblioteca
  - Comissió d'Usuaris, a proposta del cap de Biblioteca

➤ Difusió dels plans de col·lecció

El Pla General de la Col·lecció es farà públic a través de les pàgines web del Servei de Biblioteques de la UAB.